

Силабус навчальної дисципліни «Історія української культури»

Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Спеціалізація	035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська
Освітньо-професійна програма	Іспанська мова і література, друга іноземна мова, переклад
Статус дисципліни	Вибіркова дисципліна
Мова навчання	Українська
Семестр	II
Кількість кредитів ЄКТС	3
Форма підсумкового контролю	залік
Викладач	Д. істор. н., проф. Васильчук В.М., к. істор. н., доц. Гедін М.С.
Анотація навчальної дисципліни	<p>Метою дисципліни «Історія української культури» є ознайомлення здобувачів вищої освіти з теоретичними засадами курсу, витоками української культури, особливостями її історичного розвитку і основними здобутками, а також показати розмаїття проявів загально-цивілізаційних, мистецьких процесів та явищ в українській культурі, їх рецепцію європейською й світовою спільнотою.</p> <p>Предметом вивчення вузівського курсу «Історія української культури» є складний і багатогранний процес зародження і розвитку культури українського народу, його діяльності в культурній, політичній і духовній сферах діяльності з найдавніших часів до сьогодення.</p> <p>Завданням дисципліни є відмова підходу до вивчення української культури як замкнутого соціального організму. Здобувачам вищої освіти буде запропоновано розглянути національну культуру нашого народу як оригінальну і своєрідну систему, яка водночас на всіх етапах свого історичного розвитку була включена в сферу міжнаціонального духовного синтезу, в регіональний і світовий культурний процес. Українська культура, залишаючись самобутньою, водночас знайшла своє місце в європейському культурному просторі. Таким чином, здобувачам буде запропоновано вивчення історії української культури, її проявів в її органічному зв'язку із</p>

	світовою культурою та із загальнолюдськими цінностями. Курс «Історія української культури» для здобувачів вищої освіти складається з одного організаційного модуля: Українська культура від найдавніших часів до початку ХХІ ст. У ньому висвітлюються найвизначніші досягнення української культури, науки, освіти, військового мистецтва від найдавніших часів до сучасності.
Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану)	90 год., у тому числі: лекції – 10 год. практичні – 20 год. самостійна робота – 60 год.
Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни	Передумовою до вивчення дисципліни „Історія української культури” є вивчення дисципліни „Історія державотворення України”. Здобувачі вищої освіти повинні знати понятійно-категоріальний апарат дисципліни, основні етапи становлення і розвитку української культури; видатних представників української культури; вміти проводити аналогії подій минулого з сучасністю в царині української культури; визначати джерела (культурні пам’ятки) вивчення основних культурних процесів і явищ; робити висновки; володіти елементарними навичками роботи з літературними джерелами, пошуку, аналізу, систематизації та узагальнення інформації.
Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета)	Метою дисципліни є ознайомити здобувачів вищої освіти з теоретичними засадами курсу, витоками української культури, особливостями її історичного розвитку і основними здобутками; показати розмаїття проявів загальноцивілізаційних, мистецьких процесів та явищ в українській культурі, їх рецепцію європейською й світовою спільнотою; виховувати патріотичні почуття, повагу до культурної спадщини й духовних цінностей українського народу; сприяти формуванню активної громадянської позиції.
Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)	
<p>Курс спрямований на розвиток у студентів таких загальних компетентностей:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. • ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями • ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел • ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні <p>Дисципліна зорієнтована на набуття таких фахових компетентностей:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ФК 7. Здатність використовувати соціокультурні та лінгвокраїнознавчі знання про країни, мови яких вивчаються, з метою успішної комунікації та перероблення інформації іноземними мовами. 	
Чому можна навчитися (результати навчання з дисципліни)	
<p>Знати основні етапи становлення й розвитку української культури як складової європейської культури від найдавніших часів до сучасності. Уміти визначати історичну конкретність, своєрідність історичного процесу людства через призму дослідження національної історії та культури.</p>	

Аналізувати і використовувати основні культурологічні та мистецтвознавчі поняття у повсякденному житті.

Уміти планувати свою діяльність, нести персональну відповідальність, самовдосконалюватися й саморозвиватися.

Навчальна логістика (тематичний план)

Змістовий модуль 1. Українська культура від найдавніших часів до початку XXI ст.

Тема 1. Теоретичні засади вивчення курсу історії української культури.

Тема 2. Витоки української культури та її розвиток в період Давньоруської держави (давня та середньовічна доба).

Тема 3. Українська культура (XV– перша половина XVII ст.).

Тема 4. Українська культура доби Просвітництва (друга половина XVII – XVIIIст.).

Тема 5. Українська культура в добу національного відродження (XIX – початок XX ст.).

Тема 6. Культурний розвиток України в XX – на початку XXI століття.

Система оцінювання результатів навчання

Система оцінювання результатів навчання здобувачів має таку структуру:

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
1.	Передбачений підсумковий контроль – залік . Передбачений вид навчальних занять – лише лекційні	1. Модульна контрольна робота (МКР)	100 (якщо передбачений підсумковий контроль – залік)

Підсумковий контроль

Залік

Дисципліни, з яких передбачено **лише лекційні заняття і підсумковий контроль у формі заліку**, оцінюються таким чином. Вивчення кожної зазначеної дисципліни завершується виконанням здобувачами модульної контрольної роботи, під час якої перевіряється засвоєння здобувачами **всього** програмного матеріалу курсу, винесеного як на аудиторну, так і на самостійну роботу. Модульна контрольна робота (МКР) оцінюється у 100-бальній шкалі. Для цього кожне питання МКР оцінюється у 4-бальній шкалі (“відмінно” (“5”), “добре” (“4”), “задовільно” (“3”), “незадовільно” (“2”)), потім встановлюється середнє арифметичне з цих оцінок з округленням до десятої частки. Середньоарифметичне значення помножується на **20**. Результат є семестровим рейтинговим балом у 100-бальній шкалі, якому відповідає оцінка за шкалою ЄКТС:

90 – 100 балів	–	A	} зараховано
82 – 89 балів	–	B	
75 – 81 бал	–	C	
66 – 74 бали	–	D	
60 – 65 балів	–	E	
59 балів і нижче	–	FX – не зараховано	

За рішенням кафедри кожне з питань модульної контрольної роботи з дисциплін, з яких передбачено лише лекційні заняття і підсумковий контроль у формі заліку, може оцінюватися у багатобальній системі (**максимум 100 балів за всю модульну контрольну роботу**).

Здобувачі, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують оцінку **“зараховано”** і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку. Здобувачі, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм

виставляється оцінка “зараховано” в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – **Е** та бал **60**. Якщо здобувач під час заліку отримав оцінку “не зараховано”, то йому у відомість обліку успішності виставляється оцінка “не зараховано” в національній шкалі, оцінка **FX** – у шкалі ЄКТС та його підсумковий рейтинговий бал за дисципліну.

Критерії оцінювання заліку:

№ з/п	Критерії оцінювання	Шкала оцінювання	
		«зараховано»	«не зараховано»
1.	Відповідність змісту	Відповідь здобувача повністю відповідає змісту питання. Основні проблеми розкриті чітко та в повній мірі.	Відповідь здобувача лише частково відповідає / не відповідає змісту питання. Основні проблеми визначено нечітко / не визначено.
2.	Повнота і ґрунтовність викладу	Основні питання розкриті повністю і ґрунтовно.	Основні питання розкриті лише частково і без належної глибини / зовсім не розкриті.
3.	Термінологічна коректність	Здобувач вільно й коректно користується понятійно-категоріальним апаратом дисципліни.	Здобувач майже не користується термінологією.

Оцінка «зараховано» виставляється за умови, якщо відповідь здобувача в повній мірі відповідає всім зазначеним критеріям.

Оцінка «не зараховано» виставляється за умови, якщо відповідь здобувача не відповідає хоча б одному із зазначених критеріїв.

Шкала відповідності оцінок

Оцінка в національній шкалі («зараховано», «не зараховано») та оцінка в шкалі ЄКТС виставляються на підставі семестрового рейтингового бала здобувача за дисципліну у такий спосіб:

90 – 100 балів	–	A	} зараховано
82 – 89 балів	–	B	
75 – 81 бал	–	C	
66 – 74 бали	–	D	
60 – 65 балів	–	E	
59 балів і нижче	–	FX	} – не зараховано.

Умови допуску до семестрового заліку

При розв’язанні питання про допуск здобувачів вищої освіти до заліку з дисципліни «Історія української культури» враховується виконання ними вимог навчального плану і графіка навчального процесу. Здобувачі вищої освіти мають відпрацювати всі пропущені аудиторні заняття з дисципліни «Історія української культури». Здобувач вважається **допущеним до семестрового заліку**, якщо він **виконав усі види робіт**, що передбачені робочою програмою дисципліни.

Політика курсу

Студент вважається допущеним до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни. Здобувачі вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем зобов’язані відвідувати аудиторні заняття, виконувати завдання з самостійної роботи і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

Якщо студенти через поважні причини (хвороба, надзвичайні сімейні обставини тощо) не можуть відвідувати певну кількість аудиторних занять, вони мають їх відпрацювати. Процедура та форми, терміни відпрацювання пропущених занять із навчальної дисципліни узгоджує з викладачем.

Під час роботи над усними/письмовими завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Зокрема: ● використання в роботі чужих текстів чи окремих фрагментів без належного посилання на джерело, зі змінами окремих слів чи речень; ● використання перефразованих чужих ідей без посилання на їх авторів; ● видавання за власний текст купленого чи отриманого за нематеріальну винагороду чужого тексту чи його фрагменту; ● несамостійне виконання будь-яких навчальних завдань (якщо це не передбачено вимогами програми); ● фальсифікація результатів наукової чи навчальної роботи; ● посилання на джерела, які не використовувалися у роботі, ● залучення підставних осіб до списку авторів наукової чи навчальної роботи, участь таких осіб у поточній чи підсумковій оцінці знань.

Рекомендована література

Основна:

1. Білик Б. Етнокультурологія: поняття і терміни: довідник. Київ: Державна академія керівних кадрів культури і мистецтв, 2017. 112 с.
2. Бойко О. Українська та зарубіжна культура: культури стародавнього світу. Курс лекцій: Навч. посібник. Харків: Кондор, 2002. 365 с.
3. Виткалов В. Українська культура в добу глобалізації. Лекції. Київ : Вища школа, 2010. 463 с.
4. Історія та культура України: навчальний посібник / уклад. Дедурін Г. Г., Іванов С. Ю., Чорний І. В., Харків: ХНУВС, 2017. 108 с.
5. Кордон М. Українська та зарубіжна культура. Підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 584 с.
6. Шейко В. Історія української культури : навчальний посібник. Київ: Кондор, 2010. 360 с.

Додаткова:

1. Гатальська С. Філософія культури: Підручник для студ. вищих навч. закл. Київ: Либідь, 2005. 328 с.
2. Соловійова Ю. О., Мкртічян О. А. Українське мистецтво в історичному вимірі. Навчально- методичний посібник / Ю.О. Соловійова, О.А. Мкртічян. Харків : Точка, 2017. 89 с.
3. Меднікова Г. Українська і зарубіжна культура ХХ століття: Навч. посібник. Київ: Знання, 2014. 324 с.
4. Задорожний В., Кундрат Ю. Курс історії української культури (IX – початок ХХІ ст.): Навч. посібник для студентів-україністів. Ужгород: Гражда, 2009. 234 с.
5. Попович М. Нарис історії культури України: Навчальний посібник. Київ: АртЕк, 2001. 728 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://litmisto.org.ua/>
2. <http://www.elib.nplu.org>
3. <http://izbornyk.org.ua/>
4. <http://poetry.uazone.net/>
5. <http://elib.nplu.org/> <http://mari.kiev.ua/>
6. <http://etnolog.org.ua/>
7. <http://k-ua.net/>
8. http://kultura.ho.ua/books_ku.htm